

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 6, No 2 (1955)

Analyses

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.17639](https://doi.org/10.12681/jhvms.17639)

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1955). Analyses. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 6(2), 822–825.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17639>

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

KENDRICK, TUCKER, ANDERSON - PEOPLES: Νιτρική δηλητηρίασις βοοειδών όφειλομένη εις κατανάλωσιν του φυτου *Silybum Marianum*. (Nitrate Poisoning in Cattle due to Ingestion of Variegated Thistle) J.A.V.M.A., Vol. 126, Jan. 1955 Page 53).

Οι συγγραφεις αναφέρουν περιστατικόν επισυμβάν κατά Μάιον εν Καλιφορνία 9 θανατηφόρων δηλητηριάσεων επί συνόλου 69 νεαρών βοοειδών τα όποια την προτεραίαν είχαν βοσκήσει επί νέας βοσκήσ όπου το «Γαιδουράγκαθο» έφύετο αποκλειστικώς και άφθόνως.

Συμπτώματα: Κατάκλισις. Βλεννογόνοι κυανοί. Σφύξεις 150 κατά λεπτόν. Αναπνοή επίπονος και ταχεΐα. Διάρροια. Συχνουρία με ούρα άχρσα. Το πάσχον ζώον ύποχρεούμενον να άνορθωθῆ πράττει τοϋτο άσθενώς και με δισταγμόν. Αΐμα χρώματος βαθέος σοκολάτας.

Άλλοιώσεις: Αΐμα με την αυτην χροιάν. Μετρία φλεγμονή του βλεννογόνου του ήνύστρου. Περικάρδιον: ύγρόν αιματώδες. Ήπικάρδιον με όλίγας πετεχείας. Το φυτόν εύρίσκεται εις μεγάλην ποσότητα εντός της Μεγάλης κοιλίας. Ήργαστηριακώς διαπιστοϋν εις το αΐμα την ύπαρξιν Μεθαιμοσφαιρίνης, δείγμα δηλητηριάσεως εκ Νιτρικών άλάτων.

Χημική εξέτασις τών στελεχών και φύλων του S. M. συλλεγέντος εκ της αυτης βοσκήσ όπου και τα άτυχήματα, απέδειξε τεραστίας διαφοράς εις περιεκτικότητα Νιτρικών άλάτων από φυτου εις φυτόν (άπό ίχνών μέχρι 10,3%), πράγμα, ως λέγουν οι Σ., γνωστόν από παλαιότερας έρεύναις.

Πειραματικώς οι Σ. επέτυχον, δι' αποκλειστικῆς χορηγήσεως του φυτου εις 2 μόσχους, την αναπαραγωγήν τών συμπτωμάτων και κυρίως την αύξησιν της Μεθαιμοσφαιρίνης του αίματος. Διά της διακοπῆς της χορηγήσεως τα συμπτώματα ύπεχώρησαν ταχέως και οϋτω δέν ενηργήθη νεκροψία.

Έν τέλει αναφέρουν ότι και άλλα φυτά συσσωρεύοντα Νιτρικά άλατα είναι γνωστά ως προκαλοϋντα δηλητηριάσεις. Μεταξύ τούτων συνηθέστερα είναι, λέγουν, ό σανός βρώμης και το Βλίτο (*Amaranthus retroflexus*). Ήπίσης ό ψεκασμός διά Ζιζανιοκτόνων αυξάνει την περιεκτικότητα ενίων φυτών εις Νιτρικά άλατα και τα καθιστά επικίνδυνα.

Σημείωσις. Το «Γαιδουράγκαθο» και το «Βλίτο» είναι εις συχνότητα, δυνάμεθα να ειπωμεν, τα ύπ' άριθ. 1 φυτά του τόπου μας. Το

πρῶτον εἰς τὰς παρυφάς τῶν ὁδῶν καὶ χανδάκων καὶ τὸ δεύτερον εἰς καλλιεργούμενα ἐδάφη μὲ ἄφθονον κόπρον. Ἡ ὀνομασία Γαϊδουράγκαθο δίδεται καὶ εἰς ἄλλα φυτὰ ἐκ τῶν ὁποίων τὸ S.M. διακρίνεται μακρόθεν ἀπὸ τὰς λευκὰς «φλέβας» τῶν φύλλων του αἵτινες συνοδεύουν τὰ νεῦρα αὐτῶν. Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν Βοτανικὴν δύνανται ἐπὶ πλεόν νὰ προσέξουν καὶ τοὺς ἐξῆς χαρακτήρας του: Τὰ φύλλα περιβάλλουν τὸν βλαστὸν μὲ λοβοὺς στρογγύλους. Τὰ ἐξωτερικὰ καὶ μεσαῖα Βράκτια τῶν Κεφαλίων εἶναι διεσταλμένα ὡς φύλλα, ἀκανθωτὰ εἰς τὴν παρυφήν των καὶ ἀπολήγοντα εἰς κέντρον. Τὰ ἐσωτερικὰ Βράκτια δὲν φέρουν κέντρα, φέρει ἐπίσης τὴν ὀνομασίαν «Γομαρογκάγκανο» (Μακεδονία) καὶ «Σκαμπάφυλλο» (Θράκη). Ἡ ὀνομασία Βλίτο δίδεται εἰς διάφορα εἶδη τοῦ γένους (*Amaranthus*) ὧν συνηθέστερον εἶναι τὸ ἐν λόγῳ *retroflexus*. Χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐρυθρὰ ρίζα του.

Δηλητηριάσεις ἐκ τοῦ πρώτου εἰς βοοειδῆ συνητήσαμεν πολλάκις ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀνοιξέως ὅτε τὰ φυτὰ εἶναι μὲ μικρὸν ἢ χωρὶς στέλεχος. Τότε καταναλίσκονται ὑπὸ τῶν ζώων μὲ μεγαλυτέραν ὄρεξιν πιθανῶς λόγῳ τῆς τρυφερότητός των ἢ καὶ τῆς σπάνιός τῆς λοιπῆς χλόης. Ἡ διάγνωσις τοῦ αἰτίου δὲν ὑπῆρξε ποτὲ δύσκολος χάρις εἰς τὸ ἀναμνηστικόν. Συχνότερον τὰ ἀτυχήματα ἐπέρχονται εἰς ζῶα περιωρισμένα εἰς τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθη μεγάλη ποσότης φυτῶν συλλεγέντων ὑπὸ τοῦ κατόχου των, ἀραιώτερον δὲ εἰς ζῶα βοσκήσαντα τὸ φυτόν. Ἄλλὰ καὶ ὅταν ἐλλείπουν πληροφορίαι, ἡ ἀπλή ἐξέτασις τοῦ περιεχομένου τῆς μεγάλης κοιτίας ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ φυτοῦ ἀπὸ τὰς λευκὰς «φλέβας» του.

Συνήθως καλούμεθα πολὺ ἀργά. Σπανίως εἶχομεν τὸν καιρὸν νὰ ἐπέμβωμεν διὰ συμπτωματικῆς θεραπείας (καθαρτικόν, ἀναληπτικά). Ἡ ἔκβασις συνήθως ἐξηρητᾶτο ἀπὸ τὴν βαρύτητα τῶν συμπτωμάτων. Ἦδη, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀνωτέρω δημοσιεύσεως, ἐνδείκνυται εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἢ κατὰ τῶν δηλητηριάσεων ἐκ νιτρικῶν ἀλάτων ἐνδεδειγμένη θεραπευτικὴ ἀγωγή, ἥτοι τὸ Κυανοῦν τοῦ Μεθυλενίου εἰς δόσιν 2 γραμμαρίων ἀνὰ 225 χιλιόγραμμα ζῶντος βάρους, ἐνδοφλεβίως καὶ εἰς διάλυσιν 2 ἢ καὶ 4% διηθημένον. Ἐκ παραλλήλου καὶ τὰ συνήθη τονωτικά καὶ Γλισχροσματοῶδη.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ «Βλίτο», εἶναι τοῦτο φυτὸν ὄψιμον ἀναπτυσσόμενον ἀργότερον ἀπὸ τὴν λοιπὴν χλόην καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ καταναλισκόμενον ἀποκλειστικῶς κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ὡς συμβαίνει μὲ τὸ προηγούμενον. Ἀντιθέτως, κατὰ τοὺς μῆνας τῆς ξηρασίας (Αὐγούστος, Σεπτέμβριος) ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν τροφήν τῶν βοοειδῶν, ὡς δύναται τις νὰ κρίνῃ ἀπὸ τὴν κόπρον των ὅπου βρῖθῃ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὸ χαρακτηριστικὸν ἐρυθροκίτρινον σπέρμα τοῦ φυτοῦ. Τὴν αὐτὴν ἐνδειξιν παρέχουν καὶ τὰ

ὔδατα πλύσεως στομάχων εἰς τὰ σφαγεῖα. Παρὰ ταῦτα οὐδεμίαν περίπτω-
σιν συνηγήσαμεν δυναμένην νὰ δώσῃ ὑπόνοιαν δηλητηριάσεως ἐκ Βλίτου.
Πάντως δὲν ἀποκλείεται ὑπὸ ὠρισμένης συνθήκας νὰ καθίσταται καὶ
τοῦτο ἐπικίνδυνον.

I. Μακρίδης

POUL. J. et RAMPON R.: **Δοκιμαὶ θεραπείας τῆς γενικευμένης
λεϊσμανιάσεως τῶν κυνῶν διὰ 4-4' Diamidino 1-5 diphenoxypentane (Lomidine).** (Essais de traitement de la leishmaniose générale canine par le 4-4' Diamidino 1-5 diphenoxypentane (Lomidine). Bul. Soc. Vet. de Zootechnie d'Algerie, Fasc. 2, Nos 3-4, 1954, p. 9-13.

Οἱ συγγραφεῖς προέβησαν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ εἰς σειρὰν δοκιμῶν θε-
ραπείας τῆς γενικευμένης λεϊσμανιάσεως τῶν κυνῶν διὰ τῆς Iomidine,
ἄλλοτος τοῦ 4-4' diomidino 1-5 diphenoxypentane, τὸ ὁποῖον δύναται
νὰ εἶναι dichlorhydrate, diméthane-sulfonate ἢ di-isothionate,

Ἡ Iomidine ἐχορηγήθη εἰς κύνας πάσχοντας ἐκ λεϊσμανιάσεως—ἡ
νόσος διεπιστώθη κλινικῶς καὶ ἐργαστηριακῶς—ἀπὸ τοῦ στόματος, ἐνδο-
μυϊκῶς καὶ ἐνδοπεριτοναϊκῶς, ἀφοῦ προηγουμένως καθωρίσθη ἡ κατὰ
χιλγρ. ζῶντος βάρους ἀνεκτὴ μεγίστη δόσις. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν οἱ
ἐρευνηταὶ εἶχον ἐπιτυχίαν.

Π.Ν.Δ.

K. ΤΑΡΛΑΤΖΗ, ΑΛ. ΣΠΙΑΗ καὶ ΑΧ. ΠΑΝΕΤΣΟΥ: **Ἡ μεταδοτικὴ
ἀγαλαξία τῶν αἰγοπροβάτων καὶ ἡ διὰ χρυσομυκίνης θερα-
πεία αὐτῆς.** (L'agalaxie contagieuse des brebis et des chèvres. Essai de traitement par l'auréomycine. Annales de Méd. Vétérinaire de Bruxelles 1954, 7, 432-440).

Κατὰ τὰ ἔτη 1951-1952-1953 παρατηρήθη ἐπὶ τοῦ αἰγοποιμνίου
τῆς Ἀν. Γεωπ. Σχολῆς νόσος βαρεῖα, θανατηφόρος προσβάλλουσα ἀπο-
κλειστικῶς τὰ ἐρίφια καὶ χαρακτηριζομένη ἀπὸ πυρετόν, ἀνορεξίαν, ἀρ-
θρίτιδας, ἐνίοτε ἐγκεφαλομυελίτιδα καὶ σπανίως κερατίτιδα.

Ὁ θάνατος ἐπῆρχετο 3-4 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς νόσου.

Ἐκ τοῦ πύου τῶν ἀρθρώσεων, τοῦ αἵματος καὶ τοῦ μυελοῦ τῶν
ὀστέων ἀπεμονώθη μικροοργανισμὸς παρουσιάζων πάντα τὰ γνωρίσματα
τοῦ μικροβίου τῆς μεταδοτικῆς ἀγαλαξίας. Ἐν τούτοις ἐθεωρήθη σκόπι-
μος ἡ πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ τῆς νόσου ἡ ὁποία ἀπέβη ἐπιτυχῆς καθ-
όσον ἡ ἐγγυσις καλλιέργειας τοῦ ἀπομονωθέντος μικροοργανισμοῦ εἰς
ἄμνους καὶ ἐρίφια ἐπέτρεψε τὴν ἀναπαραγωγὴν τυπικῆς ἀγαλαξίας εἰς τὰ
χρησιμοποιηθέντα πειραματόζωα, ἐκ τῶν ἀλλοιώσεων τῶν ὁποίων ἀπεμο-
νώθη ὁ αὐτὸς αἰτιολογικὸς παράγων.

“Όσον άφορᾷ εἰς τὴν προέλευσιν τῆς νόσου ταύτης ἤτις παρατηρήθη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἐριφίων ἐνῶ αἱ ἐνήλικοι αἰγες ἦσαν φαινομενικῶς ὑγιεῖς, διεπιστώθη κατόπιν ἐρεῦνης ὅτι ἡ ἀγαλαξία ὑφίστατο καὶ εἰς τὰς αἰγας ἀλλὰ ὑπὸ μορφὴν ἀβλιχρᾶν χαρακτηριζομένην συνήθως ἀπὸ ἐφήμερον διακοπὴν τῆς γαλακτοπαραγωγῆς αὐτῶν. Ἐκ τοῦ γάλακτος τῶν νοσοῦσῶν αἰγῶν ἀπομονώθη ὡσαύτως τὸ μικρόβιον τῆς ἀγαλαξίας.

Οἱ συγγραφεῖς ἔχοντες ὑπ’ ὄψιν αὐτῶν ἀφ’ ἐνός μὲν τὰς συχνὰς ἀποτυχίας τῆς διὰ Στοβαρσόλης θεραπείας, καὶ ἀφ’ ἐτέρου τὴν παρὰ τοῦ Χριστοδοῦλου καὶ Ταρλατζῆ διαπιστωθεῖσαν εὐπάθειαν, τοῦ συγγενοῦς πρὸς τὸ μικρόβιον τῆς ἀγαλαξίας μικροοργανισμοῦ τῆς νόσου τῶν οἰδημάτων τῆς Στιέρτης, ἔναντι τῆς χρυσομυκίνης ἐχρησιμοποίησαν τὸ ἀντιβιοτικὸν τοῦτο εἰς τὴν ποσότητα τῶν 25 - 50 χιλιοστογρ. κατὰ χιλιόγραμμα ζῶντος βάρους ἡμερησίως εἰς δύο δόσεις χορηγουμένας ἀνὰ 12ωρον, ἐπιτυχόντες ἄριστα ἀποτελέσματα.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ «in vitro» ἐξέτασις τῆς εὐαισθησίας τοῦ μικροβίου τῆς ἀγαλαξίας ἔναντι τόσον τῆς Στοβαρσόλης, Νιτροφουραζόνης καὶ τινῶν Σουλφοναμιδῶν ὅσον καὶ διαφόρων ἀντιβιοτικῶν, ἐπεβεβαίωσε τὰ ἀνωτέρω, ἀποδείξασα ὅτι:

1) Ἡ Στοβαρσόλη, ἡ Νιτροφουραζόνη, ἡ Οὐροτροπίνη, ἡ Σουλφοθειαζόλη, ἡ Σουλφαμεξαθίνη καὶ ἡ Σολουθειαζομίδη εἶναι ἀδρανεῖς.

2) Ἡ Πενικιλίνη ὁμοίως στερεῖται δραστικότητος ἔναντι τοῦ μικροβίου.

3) Ἡ Στρεπτομυκίνη κέκτηται μικρὰν τινα δραστικότητα εἰς ποσότητα 12,5 γ κατὰ κυβ. ὑφ. καλλιέργειας, καὶ

4) Τὰ ἀντιβιοτικὰ εὐρέως φάσματος δράσεως Χρυσομυκίνη, Γαιωμυκίνη καὶ Χλωρομυκητίνη εἶναι λίαν δραστικά κατὰ τοῦ χρησιμοποιηθέντος μικροοργανισμοῦ.

Π. Δ.